

دانشکده مهندسی کامپیوتر

آمار و احتمال مهندسی

بهار ۱۴۰۳

تمرین سری پنجم

مدرس درس: مهدی جعفری

سررسید تحویل: چهارشنبه ۶ تیر ۱۴۰۳

سؤال ۱ فرض کنید $X_1, \dots, X_n \sim \text{Exponential}(\lambda)$ و متغیرهای تصادفی از یکدیگر مستقل باشند. اگر داشته باشیم: $Y_n = \min\{X_1, \dots, X_n\}$ ، تابع چگالی احتمال^۱ را برای Y_n بیابید.

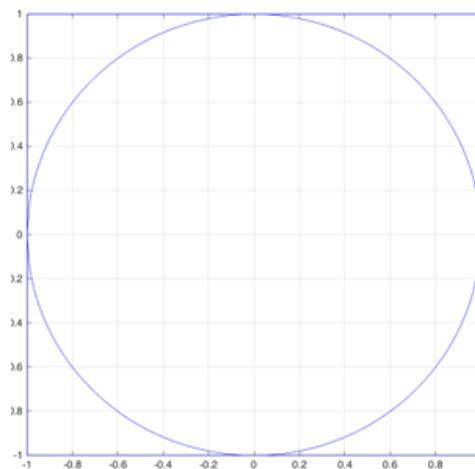
سؤال ۲ (آ) با در نظر گرفتن متغیر تصادفی نامنفی X ، نامساوی زیر را اثبات کنید (نامساوی مارکوف):

$$\mathbb{P}(X \geq \alpha) \leq \frac{\mathbb{E}[X]}{\alpha}$$

(ب) با در نظر گرفتن نتیجه بخش الف، نشان دهید برای متغیر تصادفی دلخواه Z با امید ریاضی μ و واریانس σ^2 ، نامساوی زیر برقرار است (نامساوی چبیشف):

$$\mathbb{P}(|Z - \mu| \geq \epsilon) \leq \frac{\sigma^2}{\epsilon^2}$$

(پ) می‌خواهیم مقدار عدد π را تخمین بزنیم. برای این کار روی صفحه مختصات دو بعدی، دایره‌ای به شعاع واحد و مربع محیطی آن را شبیه شکل زیر رسم می‌کنیم. مساحت این دایره π و مساحت مربع محیطی آن ۴ است. برای تخمین مقدار π تعدادی نقاط تصادفی داخل این مربع تولید کرده و نسبت تعداد نقاطی که داخل دایره قرار می‌گیرند به تعداد کل و ضرب این نسبت در عدد ۴ را به عنوان مقدار عدد π در نظر می‌گیریم. با استفاده از نامساوی چبیشف تعداد اعداد تصادفی‌ای که باید تولید کنیم تا با قطعیت ۹۵٪ بدانیم که خطای تخمین از ۱٪ کمتر است را مشخص کنید.

¹PDF

سؤال ۳ کارخانه‌ای تعداد X_n خودرو در n روز تولید می‌کند به طوری که X_n به صورت مستقل و با توزیع یکسان با میانگین ۵ و واریانس ۹ به دست می‌آیند.

آ) یک تقریب از احتمال اینکه تعداد کل خودروهای تولید شده در ۱۰۰ روز کم‌تر از ۴۰۰ باشد را محاسبه کنید.

ب) بزرگ‌ترین مقدار n به صورتی که رابطه زیر برقرار باشد را به صورت تقریبی بیابید.

$$\mathbb{P}(X_1 + \dots + X_n \geq 200 + 5n) \leq 0.05$$

پ) N را اولین روزی تعریف می‌کنیم که مجموع خودروهای تولید شده به بیش از ۱۰۰۰ برسد. تقریبی از احتمال اینکه $N \geq 220$ باشد را محاسبه کنید.

سؤال ۴ ثابت کنید متغیرهای X_1, \dots, X_n مستقل هستند، اگر و تنها اگر تابع توزیع توأم آن‌ها به شکل زیر قابل بیان باشد.

$$f(x_1, \dots, x_n) = \prod_{i=1}^n g_i(x_i)$$

به طوری که g_i تابعی مثبت است.

سؤال ۵ متغیرهای تصادفی مستقل از هم X_1, \dots, X_n را در نظر بگیرید که همه آن‌ها توزیع نمایی با پارامتر λ هستند.

$$Y_i = \sum_{j=1}^i X_j$$

$$i = 1, \dots, n$$

آ) تابع چگالی احتمال توزیع توأم Y_1, \dots, Y_n را به دست آورید.

ب) با استفاده از نتیجه بخش (آ)، تابع چگالی توزیع احتمال را برای متغیر تصادفی Y_n بیابید.

سؤال ۶ فرض کنید x_1, x_2, \dots, x_{15} یک نمونه تصادفی از توزیعی با تابع چگالی احتمال زیر است:

$$f_X(x) = \begin{cases} 3x^2 & 0 < x < 1 \\ 0 & \text{در سایر نقاط} \end{cases}$$

احتمال زیر را با استفاده از قضیه حد مرکزی به طور تقریبی محاسبه کنید.

$$\mathbb{P}\left(0.6 < \frac{1}{15} \left(\sum_{i=1}^{15} x_i\right) < 0.8\right) = ?$$

سؤال ۷ تابع چگالی احتمال توأم متغیرهای تصادفی X, Y و Z به صورت زیر مفروض است:

$$f_{X,Y,Z}(x, y, z) = \frac{1}{2(2\pi)^{\frac{3}{2}}} \exp\left(-\frac{x^2}{2} - \frac{y^2}{2} - \frac{z^2}{4} - \frac{xz}{2}\right)$$

- آ) $f_X(x | Z > \bullet)$ را بر حسب تابع توزیع نرمال استاندارد $(G(\bullet))$ پیدا کنید.
- ب) با فرض $W \equiv X + Y$ میانگین شرطی $\mathbb{E}[W | W < \bullet]$ را به دست آورید.

سؤال ۸ (امتیازی) تابع چگالی توزیع دلخواه زیر را در نظر بگیرید:

$$f_X(x) = \frac{1}{x^{\gamma} \ln(x)} \left(\frac{1}{\Gamma(\bullet, \ln(\gamma)) - \Gamma(\bullet, \ln(\lambda))} \right), \quad \gamma \leq x \leq \lambda$$

که در آن ضریب ثابت توزیع را می توان به صورت تابعی از λ در نظر گرفت.

$$f_X(x) = \frac{1}{x^{\gamma} \ln(x)} \times g(\lambda)$$

حال تعداد زیادی نمونه تصادفی iid از این توزیع با پارامتر λ در نظر بگیرید. حد زیر را در صورت وجود بیابید.

$$\lim_{n \rightarrow \infty} (X_1 X_2 \dots X_n)^{\frac{1}{n}} = ?$$

راهنمایی: در اینجا می توانید مقدار $g(\lambda)$ را با ۳ تقریب بزنید.

موفق باشید